And upon his brother's wife

ועל אשת אחיו –

Overview

פירש רבינו חנואל דפריך בירושלמי אשת אחיו ולא יבמה היא לו וזקוקה לו – The ה"ד explained that the תלמוד ירושלמי asks; the משנה mentions that הבא mentions that אחיו pays קנס pays, how can that be; is she not his יבמה אחיו?! And therefore she is bound to him to receive either יבום -

ומה קנס וכרת שייך בה –

And how is the concept of either כרת or ברת applicable by her.¹

ומשני בשיש לו בנים מאשה אחרת ואיירי במת מן האירוטין – And the ירושלמי answered that her husband (the brother of the מאנס) had children from another wife (which removes the משנה) and the משנה a case where her husband died while they were betrothed before the בתולה, so she is still a בתולה.

The ר"ה comments on this ירושלמי:

והוא הדין דהוה מצי לאוקמה כשגירשה –

And in fact the ירושלמי could have similarly established the משנה in a case where she was divorced from her husband (מן הארוסין). In that case there is no יבום.²

תוספות asks a question:

- וקשה לבינו יצחק בן רבי אברהם לרב פפא

And the ריב"א has a difficulty; according to רב פפא -

דמוקי הך מתניתין במפותה בפרק בן סורר (סנהדרין דף עד. ושם) תקשי דהיכי מצי לאוקומי הכי

¹ The משנה is assuming that since the case of אחות אשה is (only) מור as the משנה states, she cannot be currently married to his brother (for then there would be a היוב מיתת בי"ד, and she also has no children (for then she would not be a בתולה [מוס בתולה]. Therefore her husband must have died childless; in which case she is זקוקה ליבום.

 $^{^2}$ See 'Thinking it over # 1.

who establishes in פרק בן סורר that our משנה (of 'הבא על אחותו וכו') is discussing a seduced woman (only, and not an אנוסה, there is a difficulty, how can he establish the משנה in such a situation of a מפותה.

- דהא נתארטה ונתגרשה קנטה לעצמה 4 נלקמן דף לח.) וכיון דלעצמה מפותה אין לה קנט אין דהא נתארטה ונתגרשה קנטה לעצמה לנקמן 4 who was previously betrothed and divorced and subsequently violated she receives her 5 (and not her father as is the usual case). And since it is hers and she is a מפותה she receives no קנס -

בראמרינן בגמרא (לקמן מ.) ובריש נערה ⁶ משום דמדעתה עבדה – As the אמרא states further, and in the beginning of מפותה ברק נערה that a הפניעפי היא אות (when it is due to her, and not to her father), since she did it with her consent. רב פפא המוחל הבא על אשת המוחל הבא על אחרון הבא על אחרון הבא על אחרון הבא של החיון הוא המוחל המוחל

תוספות anticipates a possible solution (and negates it):

תוספות negates this answer:

אם כן אכחי חיקשי ליה סיפא דקחני (שם לו:) הבא על בחו פטור – For if this is so (that the משנה is following the view of קנסה דברייתא that לאביה (even if 'נתארסה וכו'), the סיפא is difficult according to the משנה is exempt from משנה משנה משנה for the משנה states that הבא על בתו is exempt from משנה gives the reason -

2

³ See the גמרא גמרא there that there is a difficulty with the מאנס paying קנס; since he is ניתן להצילו בנפשו. for being קנס, דודף אחר הערוה he should be פטור מקנס on account of.

⁴ This is the view of משנה in the משנה there. She is considered to be independent of her father in this respect after her (וגירושין).

⁵ This is derived from the פסוק (דברים [תצא] כב,כה) אשר לא אורשה.

 $^{^{6}}$ דף מב,א.

⁷ It is considered as if she was קנס the קנס. See 'Thinking it over # 2.

 $^{^{8}}$ דף לח,א The ממרא there (ע"ב) says that there are תרי תנאי ואליבא דר"ע.

- משום דקם ליה בדרבה מיניה

because he receives the greater punishment of מיתת בי"ד. If however we maintain that מיתת בי"ד, why is it necessary to give the reason of the פטור on account of קלב"מ -

- תיפוק ליה דקנסה לאביה הוי

We can derive that the father is קנס from קנס since the קנס belongs to the father (whether נתארסה or not); there can be no obligation for one to pay himself. There is no need to mention קלב"מ.

תוספות anticipates and negates a possible solution. We cannot say that we maintain that 10 (and that will explain why the פטור is only because of קלב"מ) -

- דאי לעצמה תיקשי ליה דמחלה

תוספות continues that (even if we maintain [with great difficulty] that the רישא is of the opinion that קנסא לאביה and the סיפא maintains קנסא לעצמה, nevertheless) if we maintain that the פיפא is referring both to the רב פפא and the פיפא, that in both situations we are referring only to a מפותה, then there is a greater difficulty:

וממה נפשך תקשי סיפא

And in any event הבא על בתו is difficult according to "whichever way you choose to interpret the משנה are then there is no need for קלב"מ then there is no need for מפותה there is no then there is no need for מפותה (for it is a case of נתארסה), then by a מפותה there is no קלב"מ has no קלב"מ because of קלב"מ, when there are much simpler reasons?!

-

 $^{^{10}}$ The סיפא is discussing בתו who was 'נתארסה רישא; the הישא and will follow the תרי הנאי אליבא אליבא, respectively.

תוספות offers an answer:

חוספות offers an alternate answer:

– ולמאי דאמר בירושלמי 6 דמפותה אינו פטור אלא מבושת ופגם אלא בירושלמי And according to what the תלמוד ירושלמי states that by a מפותה, he is exempt only from paying for the בושת ופגם -

אבל קנס אינה יכולה למחול אתי שפיר – However she cannot be מוחל the מוחל the במר יל בתו the במר יל בתו the הבא על בתו the הבא על בתו the הבא על לבתו the הבא על אשת אחיו that (even) if קנסה לעצמה לעצמה לעצמה (הבא על אשת אחיו feceives the קנסה לעצמה), that (even) וֹל [קלב"מ receives the קנסה לעצמה]. [

 12 The last question is (in a sense) not as strong as the initial question which assumes that we maintain קנסה ; for this is the view of אשת אחיו על היוב קנם . Therefore it is not understood why there is a אשת אחיו על חיוב קנם . The last question is merely that קלב"מ is not necessary (by בתו); it is not however a question on the דין . See 'Thinking it over' # 3.

¹¹ This difficulty is regardless whether we assume that the בתו is (also) concerning a מפותה.

¹⁴ The explanation may be as follows: when we say that קנסה לאביה ([even] by אנהארסה (לא נהארסה לאביה), it really is owed to her; however since she is ברשות אביה, the father collects the קנסה לאביה (even when she is a מפותה for she has no right to be אבר something which [eventually] belongs to him). By בתו אפר when the father is still alive, there can be no העמדה בדין, because no one is claiming anything from anyone. The father is the מפתה and he receives the קנס אולם. However when the father dies (before העמדה בדין, and she becomes independent, she has a claim on her father's estate for the קנס which was due to her (and merely transferred to her father) and was never. The father's estate must now pay her this קנס

¹⁵ See previous footnote # 14. When she becomes a בוגרת and independent from her father she can (retroactively) claim the קנס that was (originally) due to her (and merely transferred to her father).

¹⁶ באו ה"ז.

¹⁷ The ירושלמי explains that קנס can only be collected after בדין, so that at the time it was a דבר, so that at the time it was a חבר, so that at the time it was a מוחל (זבר שלא בא לעולם) therefore she cannot be מוחל as opposed to בושת ופגם which he owes her regardless of the העמדה בדין.

¹⁸ The רישא אחיו of הבא על אשת הבא (even) maintain כר"ע דמתני' דקנסה לעצמה; and the הבא על בתו will maintain that (even if) קנסה לעצמה כר"ע דברייתא (she receives no קנס since קלב"מ).

ומיהו בש"ס דידן משמע דאין לה אפילו קנס –

However our הלמוד בבלי seems to maintain that a מפותה does not even receive the קנס -

דמוקי הא דאלו הן הלוקין לקמן בגמ' (דף לב.) ביתומה ומפותה שאין לה קנס -For the גמרא establishes that which is stated in פרק אלו הן הלוקין that the reason the מלקות receives משנה and not קנס, is because there the משנה is discussing a יתומה (where the father cannot receive the קנס) and a מפותה, who receives no מפותה It is evident from that גמרא that a מפותה is not paid anything including קנס.

Summary

The case of נתגרשה מן האירוסין is when she was either נתגרשה מן האירוסין or the deceased husband had children from a previous marriage. This case presents difficulties if we maintain like רב פפא that we are discussing a מפותה and is difficult according to הבא על בתו of הבא על בתו is difficult according to ר"פ; for whether we maintain לאביה or לאביה there is no need to exempt the father on account of קלב"מ. There can be two resolutions: either that the case of בתו is when the father dies (or she was הנמדה בדין (בגרה; or that כמחול cannot be נמחל (according to the ירושלמי).

Thinking it over

- 1. The ירושלמי maintains that the case of אשת אחיו is where he had children from another wife. The ר"ח (and רש"י) maintains that she was a גרושה. What are the advantages of each interpretation?
- 2. What would the דין be in a case where the מפותה is due to the מפותה (not to her father) and she stated to the מפתה initially that she is not מוחל the קנס? 20
- 3. The ירושלמי explains that the case of הבא על בתו is when כשבא עליה עד שלא מת ומת. Seemingly the ירושלמי could have answered that we are discussing a שפותה who was נתארסה ונתגרשה, in which case קנסה לעצמה and she cannot be מוחל the קנס (according to the ירושלמי)!! 21 !

 $^{^{19}}$ See footnote # 2. 20 See footnote # 7. See מוכ"ד אות עא סוכ"ד See footnote # 13. See ... סוכ"ד אות צ"ב.